

Tednik Učiteljski Tovariš.

Glasi avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 21.

V Ljubljani, 26. velikega travna 1905.

XLV. leto.

»Učiteljski Tovariš« izhaja vsak petek. Ako je na ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spise je pošiljati samo na naslov: Uredništvo »Učiteljskega Tovariša« v Idriji. Naročnino prejema Frančišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Oglasi in poslanice stanejo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 10 K, $\frac{1}{8}$ strani 8 K, $\frac{1}{16}$ strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljjanje po dogovoru. Priloge poleg poštne 6 K.

Vsebina: Obljuba dela dolg. — Naš denarni zavod. — Učni načrt in učne knjige meščanske šole v Krškem. — Kritikujoči glasovi. — Dopisi. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

Obljuba dela dolg.

(Z Goriškega.)

Poteka že sedmi mesec, odkar je sprejel goriški deželni zbor načrt zakona za izboljšanje našega obupnega gmotnega stanja, a učiteljstvo še vedno čaka na končno odločitev, ki je sedaj v rokah vlade.

Ko je v deželnem zboru dr. Marani zagovarjal znani odsekov načrt za pokritje povišanih stroškov, je na dr. Tumova izvajanja, da zakon na ta način ne dobi potrjenja, izjavil v imenu Lahov sledeče: »Mi smo pripravljeni zastaviti ves svoj vpliv in vso svojo moč, da obvelja zakon. Pojdemo magari do Njegovega Veličanstva, da to doženemo«.

Gospoda, obljuba dela dolg! Sedem mesecev že čakamo, a nismo pričakali niti obljubljenega pohoda na Dunaj. Vemo sicer, da bi bil skoraj gotovo tudi ta korak brez-uspešen, a potapljaajoči se oprime vsake bilke. Zato pričakujemo nestrpnost, kdaj se poljubi trojici Maraniju, Faidutiju in učitelju Falconerju, da izpolnijo svojo obljubo.

Pri dotični razpravi v deželnem zboru je pregovoril dr. Marani z ozirom na Gregorčičev predlog (zvišek deželnega doneska šolskim okrajem od 250 na 400tisoč) nastopne jako pomembne besede: »Io non avrei quasi nulla contro la proposta del onorevole Gregorčič«. (Skoraj ne bi imel ničesar proti Gregorčičevemu predlogu.) Pripominjamo, da bi sedaj že imeli povišane plače, ako bi bil sprejet ta predlog.

In kolikor nam je znano izza kulis, so bili Lahi res pripravljeni glasovati zanj, da ni prišlo nekaj drugega vmes. — Par dni pred dotično sejo so bili namreč nekateri laški poslanci pri namestniku v Trstu. Ta jim je obljubil, da stori vse mogoče za potrjenje laškega načrta, ki bi po njem Gorica ničesar ne prispevala k skupnim stroškom poviška.

Vsi vemo, da je tu vmes igrala vlogo visoka politika. Hohenlohe je prišel v Trst z naročilom, da izlepa in z vsestranskimi gospodarskimi in narodnimi koncesijami pridobi Lahe. In lepa prilika za pridobitev »ljubezni« goriških Lahov se mu je ponudila prav pri tem vprašanju. Lahi mu bodo dolžni veliko hvaležnosti, če rešijo učiteljsko za-

devo brez prispevka mesta Gorice, ki uživa od cele dežele, a ne da ničesar od sebe.

To koketiranje vlade z irredento pa plačuje — siromašno učiteljstvo, toliko slovensko kakor laško! A — pardon! — laško ne vse! — Mestni očetje goriški so dali že pred meseci vsemu svojemu učiteljstvu po 300 K doklade. Zato se ni čuditi, da učiteljstvu v mestu ni mnogo na tem, če bo zakon potrjen ali ne. Oni že imajo povišek.

Tudi jim ni mar več glavni smoter deželnega učiteljskega društva, ki je boj za izboljšanje gmotnega položaja, marveč bi radi uganjali v njem svoje irredentistično-nacionalne burke. Te muhe pa so jim slovenski člani odbora temeljito izbili iz glave. — Tudi zaradi Falconerjevega postopanja v deželnem zboru, ki ga odobrujejo laški kolegi, so bili v odboru deželnega učiteljskega društva burni prizori. Za sedaj povemo javnosti le toliko, da je »onorevole deputato« izstopil iz društva in z njim vred vsi laški odbor-niki, ki so poprej še na tak način napadli delavnega in za-služnega društvenega predsednika, da je odstopil tudi ta.

Vračamo se k predmetu! Tržaška vlada je svoji ljubici irredenti obljubila, da dožene potrjenje sprejetega zakona. Obljuba dela dolg! Princ, storite svojo dolžnost! — Ako pa tega ni mogoče dognati, naj pospešijo rešitev, naj skličejo deželni zbor in — sklenejo naj tak zakon, ki dobi potrjenje! Učiteljstvo je izmučeno in razdraženo. V takem stanju pa človek izgubi ravnovesje in ne ve več, kaj dela. Caveant consules!

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodono naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega
konvikta v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca malega travna 1905 K 69.206.95.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštinih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.